

7.5.2018

Asia/21

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 251

HEL 2017-013030 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle 7.5.2018 saakka.

Käsittely

23.04.2018 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle 7.5.2018 saakka Otso Kivekkään ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.01.2018 § 18

HEL 2017-013030 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan esittelijän muutetun esityksen mukaisen lausunnon valtuutettu Emma Karin ja 33 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien neuvolan osallistumista lasten lukutaidon parantamiseen:

”Lapsen kielen- ja puheenkehityksen perusta on jo lapsen ja vanhempien varhaisessa vuorovaikutuksessa. Lapsen kieli ja puhe kehittyvät, kun lapsen kanssa ollaan, hänen kanssaan jutellaan, häntä kuunnellaan ja hänelle vastataan. Laulaminen, loruilu ja lukeminen tukevat tätä kehitystä vauva- ja leikki-iässä.

Neuvolassa lapsen kehityksen vaiheita seurataan ja niistä puhutaan vanhempien kanssa ennakoiden kaikissa terveystarkastuksissa. Ras-kausaikana perheitä tuetaan vanhemmuuteen kasvussa jakamalla tietoa mielikuvien merkityksestä, vauvan hoidosta, imetyksestä, vauvan

kanssa olemisesta ja rutiinien merkityksestä. Huoltajan oman äidinkielen käyttöä tuetaan. Lapsen synnyttyä neuvolan terveystarkastuksissa tuetaan vuorovaikutusta, ohjataan lapsen kielen ja puheen kehittymisen asioissa jokaisella tapaamiskerralla iän ja tarpeen mukaisesti. Lapsen kielenkehitystä arvioidaan, ja tarvittaessa lapsi ohjataan puheterapeutin arvioon ja mahdolliseen terapiaan. Monikulttuurisen kielen- ja puheenoppimisen tukena käytetään ohjauksessa mm. varhaiskasvatuksen kanssa yhdessä tuotettua Ota koppi -materiaalia, joka löytyy sähköisenä www.otakoppi-ohjelma.fi .

Helsingin syntyvien ikäluokka on tällä hetkellä noin 7000 lasta/vuosi. Neuvolatyössä on asiakaspalautteiden perusteella siirrytty yhä enenevässä määrin sähköisiin materiaaleihin, jotka tallennetaan Perheentuki-sivustolle osoitteeseen www.hel.fi/perheentuki, josta asiakkaat pääsevät lukemaan niitä sähköisesti ja tarpeen tullen myös tulostamaan.

Sosiaali- ja terveyslautakunta pitää hyvänä Lue lapselle -hankkeessa tuotettua materiaalia. Materiaalin eri kieliversiot auttavat helsinkiläisiä perheitä lapsen kielen- ja puheenkehityksen tukemisessa, osoittamalla lukemisen monimuotoisen merkityksen lapsen koko elämänaikaisessa kehityksessä.

Lasten kielen- ja puheenkehitystä tuetaan Helsingissä monihallintokuntaisesti ja suunnitelmallisesti yhteisenä työnä. Lue lapselle -hankkeessa tuotettu materiaali tullaan jatkossa esittelemään huoltajille neuvolas- sa 6 kuukauden ja 4 vuoden terveystarkastuksissa Perheentuki-sivuilta, mutta myös paperista materiaalia voidaan tulostaa tarvittaessa asiakkaalle. Jokaisen neuvolaterveydenhoitajan huoneeseen laitetaan Luku- mitta seisoen mitattavan pituusmitan yhteyteen. Tämä vahvistaa myös muilla terveystarkastuskäynneillä lukemaan kannustamista. Varhais- kasvatuksessa huoltajille tullaan esittelemään materiaalia lapsen var- haiskasvatustietokeskustelun yhteydessä esimerkiksi 3 vuoden iässä. Li- säksi ehdotetaan, että Helsingin kaupunginkirjastot kutsuvat esimerkik- si kaikki 1 vuoden ikäiset helsinkiläiset lapset huoltajineen kirjastoon tu- tustumaan loruihin ja lukemiseen, ja jakavat esitteitä tai näyttävät niitä huoltajille Perheentuki-sivustolta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Neuvolajärjestelmän kautta tavoitetaan kaikki perheet varhaisesta vai- heesta lähtien, myös heikoimmassa asemassa olevat lapset. Kun neu- volapalveluissa jaetaan tietoa jo varhaisessa vaiheessa ääneen lukemi- sen tärkeydestä ja sen merkityksestä esimerkiksi lapsen koulumenes- tykselle, vanhempien ymmärrys asiasta lisääntyy. Lapsen lukutaito pääsee kehittymään, jos vanhemmat innostuvat lukemaan lapselleen ääneen.”

Käsittely

30.01.2018 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä Juha Jolkkonen muutti esitystään siten, että lausunnon viimeisen kappaleen ennen terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointia toisen virkkeen loppuun tehtiin seuraava lisäys: "...mutta myös paperista materiaalia voidaan tulostaa tarvittaessa asiakkaalle."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Monica Lindberg, neuvola- ja perhetyön päällikkö, puhelin: 310 58352
monica.lindberg(a)hel.fi
Sari Nieminen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 23161
sari.nieminen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.01.2018 § 12

HEL 2017-013030 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Emma Karin ym. neuvoloiden osallistumisesta lasten lukutaidon parantamiseen koskevasta valtuustoaloitteesta:

Pohja lukemisharrastukselle ja lukutaidolle luodaan varhaislapsuudessa. Vanhempien merkitys lukutaidon kehittymiselle on ratkaisevin ennen kuin lapsi itse osaa lukea. Lapsen sanavarasto kasvaa ja monipuolistuu, kun lapselle luetaan. Lukemisella on myös myönteinen vaikutus koulumyönteisyyteen ja -menestykseen. Pienten lasten vanhempien innostaminen lukea lapselleen ääneen ja valistaminen lukemisen tärkeydestä ovat tehokasta varhaista tukea.

Varhaiskasvatuksen tehtävä on vahvistaa lasten kielellisten taitojen ja valmiuksien sekä kielellisten identiteettien kehittymistä. Varhaiskasvatuksessa käytetään rikkaita ja vaihtelevia tekstejä. Lasten kanssa tutustutaan monipuolisesti lastenkirjallisuuteen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä Lue lapselle -hankkeessa toteutettua mallia ja materiaaleja. Pilottikunnissa Lukukeskuksen tuottama lukumittaa ja faktaesitettä on jaettu neuvoloissa kaikille yhden ikäluokan lapsille mm. syntyville vauvoille, puolivuotiaiden ryhmäneuvolas-
sa ja 4-vuotisneuvolan laajassa tarkastuksessa. Faktaesitteitä on painettu myös ruotsiksi, englanniksi, viroksi, venäjäksi, arabiaksi, soranik-

7.5.2018

Asia/21

si, somaliaksi ja espanjaksi. Materiaalin avulla vanhempia voidaan valistaa lukemisen tärkeydestä. Lapselle lukeminen edistää lapsen kielellistä kehittymistä ja liittyy lapsen hyvään kasvuun.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa ajatusta, että Helsingin neuvoloissa luodaan yhden ikäluokan lapsille yhtenäiset toimintamallit lukutaidon parantamiseksi yhdessä varhaiskasvatuksen-, neuvolan- ja kirjastohenkilökunnan kanssa. Lue lapselle -mallia on hyvä hyödyntää mm. valmiiden, useammille kielille käännetyn materiaalin takia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Pasi Brandt, varhaiskasvatuksen asiantuntija, puhelin: 310 42527
pasi.brandt(a)hel.fi
